

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

24 mai 2024
Nr. 73/5

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Midrigan Pavel Angela Bostan

examinând în ședință închisă contestația declarată de către avocatul Pruteanu Vasile, în interesele lui Grapin Vasile și Grapin Valentin împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 227s-302p/m (conexată cu nr. 290s-376p/m) din 5 aprilie 2024, emise pe marginea sesizărilor depuse la 27 februarie 2024 și 15 martie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Secrieru Ion, Sîrbu Victoria, Cotorobai Vitalie de la Curtea de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării.

La 27 februarie 2024 și repetat la 15 martie 2024 în adresa Inspecției judiciare a parvenit plângerea avocatului Vasile Pruteanu, în interesele lui Vasile și Valentin Grapin, prin care a invocat acțiuni pretinse ilegale ale judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Ion Secrieru, Victoria Sîrbu și Vitalia Cotorobai la examinarea cauzei civile 2a-1381/23.

În motivarea sesizărilor înaintate, petiționarul, în redare succintă, și-a manifestat dezacordul cu procedura de examinare a cauzei menționate, în special cu privire la componența completului, indicând că dosarul nr. 2a-1381/2023,2-20081947-02-2a-10042023 a fost repartizat completului de judecata, compus din judecători Curții de Apel Chișinău Secrieru Ion, Sîrbu Victoria și Cotorobai Vitalie, care, după dezbaterile judiciare, la care a participat doar reprezentantul apelanților, au amânat ședința de judecata pentru susținerea pledoariilor.

Deja în ședința de judecata din 23 noiembrie 2023, judecătorul Sîrbu Victoria a fost înlocuită cu judecătorul Anton Marina, fiind dispusă reluarea dezbaterilor judiciare. Odată cu reluarea dezbaterilor, reprezentantul reclamanților-apelanți, care a intuit, reieșind din comportamentul completului anterior intenția de a respinge apelul declarat, executând astfel indicația nescrisă de a nu da câștig de cauza părții oponente statului, chiar și în dauna prevederilor legale, a înaintat o cerere scrisă, semnată de apelanți și reprezentantul acestora, prin care ultimii au renunțat la apel, fapt ce a creat o confuzie la completul de judecata și acesta s-a retras în camera de deliberare.

În consecință, întorcându-se în sală, președintele ședinței a anunțat amânarea ședinței de judecata pentru orele 14.00 a aceleași zile, iar după ce reprezentantul apelanților a declarat că este antrenat într-o altă ședință și este în imposibilitate de a se prezenta la ora stabilită, acesta a anunțat schimbarea completului, judecătorul Maria Anton fiind înlocuită cu judecătorul Sîrbu Victoria.

A relevat că părțile, la solicitarea instanței, s-au expus în pledoarii, după care al treilea complet a și pronunțat decizia de respingere a apelului declarat de avocatul Pruteanu Vasile în interesele lui Grapin Valentin și Grapin Vasile, a admis apelul incident declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 decembrie 2022.

A considerat că judecătorii Curții de Apel Chișinău Secrieru Ion, Sîrbu Victoria și Cotorobai Vitalie, în mod evident și conștient, au admis abateri disciplinare, care s-au manifestat prin încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de desfășurare a justiției și prin comiterea de fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție,

A solicitat autorul sesizării tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău Secrieru Ion, Sîrbu Victoria, Cotorobai Vitalie de la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. i) și p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizări pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Secrieru Ion, Sîrbu Victoria, Cotorobai Vitalie de la Curtea de Apel Chișinău, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 227s-302p/m (conexată cu nr. 290s-376p/m) din 5 aprilie 2024, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de avocatul Pruteanu Vasile, în interesele lui Grapin Vasile și Grapin Valentin, pe motiv că faptele expuse nu constituie abaterii disciplinare în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorilor vizați, conform prevederilor art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 227s-302p/m (conexată cu nr. 290s-376p/m) din 5 aprilie 2024, avocatul Pruteanu Vasile, în interesele lui Grapin Vasile și Grapin Valentin a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia dată și constatările reținute de inspectorul-judecător, considerând că ultimul a examinat sesizarea superficial, a solicitat anularea Deciziei și restituirea sesizării pentru verificări suplimentare.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *”Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor”.*

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *”Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă”, iar conform alin.(3) din norma menționată *” Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardive”.**

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *” Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii.”*

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspekția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Completul de examinare a contestațiilor reține că din materialele cauzei se constată indubitabil că faptele invocate de către petiționar ca încălcări admise de judecători, în esență, sânt raportate direct și în exclusivitate dezacordului cu componența completului de judecată ce a examinat cauza, decizia Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 23 noiembrie 2023 nr.2a-1381/23, prin care a fost respins apelul declarat de avocatul Pruteanu Vasile în interesele lui Grapin Valentin și Grapin Vasile, admis apelul incident declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 decembrie 2022 și emisă o nouă hotărâre prin care: s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Pruteanu Vasile în interesele lui Grapin Valentin și Grapin Vasile împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova, Procuratura pentru combaterea Criminalității Organizate și cauze speciale a Republicii Moldova și Suhan Lilian, cu privire la încasarea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile incite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de judecată și decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2023, prin care a fost admis apelul incident declarat de procurorul Suhan Iulian, casată integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 decembrie 2022 și emisă o nouă hotărâre prin care: s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Pruteanu Vasile în interesele lui Grapin Valentin și Grapin Vasile împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova, Procuratura pentru combaterea Criminalității Organizate și cauze speciale a Republicii Moldova și Suhan Iulian, cu privire la încasarea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, al procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de judecată.

Aici Completul de examinare a contestațiilor subliniază că pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Cu privire la acest aspect, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, potrivit art. 4¹ alin.(1) Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective"*.

Conform alin.(2) a aceleiași norme *"se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului, să nu aibă*

nicio legătură cu particularitățile situației judecate care ar face-o înțeleasă și să reiasă dintr-o abordare care este contrară practicii judiciare uniforme”.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor menționează că grava neglijență este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, iar rea-credința presupune distorsionarea conștiință a dreptului, fiind o eroare evidentă și conștientă.

Prin urmare, răspunderea disciplinară poate fi atrasă numai de greșelile care au un caracter evident, neîndoielnic și lipsite de orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Aplicând acest criteriu obiectiv la segmentul de activitate pe care îl presupune îndeplinirea actului de justiție, etalonul ar trebui să fie cel al „magistratului diligent” care acționează cu grijă față de interesul public de îndeplinire a justiției și de apărare a intereselor generale ale societății, care își subordonează comportarea sa exigențelor ce decurg din îndatoririle profesionale și normele deontologice pe care trebuie să le respecte.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor, preia constatările inspectorului judecător în sens că nu s-a reținut intenția sau neglijența gravă a magistraților vizați la adoptarea actului judecătoresc din speță, circumstanțe care exclud temeiul de tragere la răspundere disciplinară a judecătorului.

Or, chiar și abaterea disciplinară, imputată judecătorului nu poate fi bazată pe presupuneri. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

Într-o altă ordine de idei, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că interpretarea și aplicarea normelor de drept exced sferei răspunderii întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv – în instanța de recurs.

Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

Cu privire la acest aspect, Completul de examinare a contestațiilor reținând că, prin sesizare/contestație se analizează și se impută magistratului modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în raport cu împrejurările de fapt și de drept, menționează că modul în care judecătorul interpretează și aplică legea într-o cauză dată nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, situație ce nu se atestă la caz.

Referitor la considerentele autorului sesizării, Completul de examinare a contestațiilor reține că, o asemenea analiză excede limitelor contenciosului disciplinar, întrucât controlul de legalitate în privința actelor de procedură efectuate într-un dosar se realizează în conformitate cu dispozițiile procedurale de către autoritățile competente, iar nu de către Inspekția judiciară. În caz contrar, Inspekția judiciară s-ar subroga autorității judiciare competente să realizeze analiza de legalitate și temeinicie a actelor procedurale în discuție.

Completul de examinare a contestațiilor ține cont și de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți

corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

Tot astfel, Curtea Constituțională a subliniat că judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile care urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

În Hotărârea nr. 23 din 25 iulie 2016, Curtea Constituțională a reținut la pct. 56 și 58 că puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali ai statului democratic modern, egali ca importanță. Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de puterea legislativă și executivă, fapt care implică libertate față de orice influență care poate fi exercitată de acestea.

De asemenea, independența sistemului judiciar în ansamblul său garantează independența individuală a judecătorilor. Aceasta trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruii judecătorii trebuie să se pronunțe. Independența judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci este o garanție împotriva presiunilor exterioare în luarea deciziilor, fiind justificată de necesitatea de a permite judecătorilor să-și îndeplinească rolul lor de gardieni ai drepturilor și libertăților omului. Astfel, independența judecătorului este un aspect fundamental al statului de drept și garanția unui proces echitabil.

Iar, în Hotărârea nr. 12 din 28 martie 2017, Curtea Constituțională a relevat la pct. 68-79, 86, 89 că simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară. Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Prin urmare, răspunderea judecătorilor nu trebuie să se extindă asupra interpretării legale pe care o adoptă în procesul de examinare judiciară. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă.

Curtea a reținut că deși există un anumit element de discreție la interpretarea legilor, stabilirea faptelor și aprecierea probelor, intima convingere a judecătorului urmează să opereze în limita cadrului legal. Intima convingere a judecătorului în luarea unei decizii nu are sensul unei simple opinii subiective a judecătorului, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, pe bază de probe indubitabile.

Curtea a menționat că interpretarea legii, pe care o poate face un judecător și care poate să nu fie conformă cu jurisprudența consacrată, nu trebuie să devină, în sine, un motiv pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare, cu excepția cazului în care această interpretare se face cu rea-credință, cu intenția de a obține un beneficiu sau de a prejudicia o parte la proces sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual. Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor.

Or, rolul căilor de atac este anume de a îndrepta eventualele greșeli ale instanțelor inferioare. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția.

În această ordine de idei, în raport cu cele invocate în contestație, materialele cauzei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, conform căreia recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în contestația din speță, Completul de examinare a contestațiilor ajunge la concluzia, că decizia adoptată de instanța judiciară este una legală și întemeiată, careva temei legal de a o anula lipsește.

Din considerentele expuse supra, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către avocatul Pruteanu Vasile, în interesele lui Grapin Vasile și Grapin Valentin împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 227s-302p/m (conexată cu nr. 290s-376p/m) din 5 aprilie 2024, emise pe marginea sesizărilor depuse la 27 februarie 2024 și 15 martie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Secrieru Ion, Sîrbu Victoria, Cotorobai Vitalie de la Curtea de Apel Chișinău, ca neîntemeiată.

Hotărârea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Bostan Angela
	/semnătura/	Midrigan Pavel